

OPERATIVNI I IZVEDBENI PLAN I PROGRAM

„UPRAVLJANJE RIZIKOM KRITIČNE INFRASTRUKTURE“

Modul 1: Osnove kritične infrastrukture

Modul služi kao uvod u kritične infrastrukturne sisteme i nastoji da pruži polaznicima osnovne operativne karakteristike kritične energetske infrastrukture i drugih infrastrukturnih sistema (tj. komunikacije, voda i transport i sl.). Po završetku ovog modula, polaznik će imati opće razumijevanje kritične infrastrukture.

Teme	Ciljevi učenja
<ul style="list-style-type: none">Definicije kritične infrastruktureTaksonomije kritične infrastruktureOperacije infrastrukture neophodne za funkcionisanje ili bezbjednostOkruženje opasnosti	<ul style="list-style-type: none">Objasniti šta čini kritičnu infrastrukturuRazumjeti opšte operacije sektora infrastrukture (tj. energetika, komunikacije, voda i transport)Razumjeti faktore koji utiču na rad kritičnih infrastrukturnih sistema (npr. okruženje prijetnji, zavisnosti)Identifikovati osnove na osnovu kojih će se identifikovati prioritetni sektori i sredstva

Da bi se postigli navedeni ciljevi, modul je podijeljen na pet djelova + test:

- Odjeljak 1:** Važnosti razumijevanja infrastrukturnih sistema za poboljšanje zaštite i otpornosti kritične energetske infrastrukture.
- Odjeljak 2:** Definicije kritične infrastrukture i primjeri taksonomija kritične infrastrukture.
- Odjeljak 3:** Pregled poslovanja, zavisnosti i faktora rizika:
 - energetskog sektora.
 - sektora komunikacija i informacionih tehnologija.
 - sektora transportnih sistema.
 - sektora sistema za vodu i otpadne vode.
- Odjeljak 4:** Koncept kritičnih funkcija.
- Odjeljak 5:** Zaključak modula Osnove kritične infrastrukture.

Modul 2: Zavisnosti kritične infrastrukture

Modul služi kao uvod u infrastrukturne zavisnosti i pruža fundamentalno razumijevanje međusobno povezane prirode infrastrukturnih sistema.

Teme	Ciljevi učenja
<ul style="list-style-type: none">• Važnost zavisnosti• Zavisnosti i međuzavisnosti.• Dimenzije zavisnosti.	<ul style="list-style-type: none">• Shvatiti kako zavisnosti utiču na okruženje rizika.• Definirati i razumjeti karakteristike zavisnosti kritične infrastrukture.• Razumjeti osnovne koncepte procjene zavisnosti.

Da bi se postigli navedeni ciljevi, modul je podijeljen na 4 dijela + test:

- ✚ **Odjeljak 1:** Važnost razmatranja infrastrukturnih zavisnosti u strategijama analize rizika
- ✚ **Odjeljak 2:** Terminologija za razlikovanje zavisnosti i međuzavisnosti.
- ✚ **Odjeljak 3:** Definiranje različitih dimenzija koje karakterišu i zavisnosti i međuzavisnosti.
- ✚ **Odjeljak 4:** Zaključak modula Zavisnosti kritične infrastrukture.

Modul 3: Informaciona sigurnost i cyber sigurnost

Modul služi kao uvod u koncepte informacione sigurnosti i cyber sigurnosti i nastoji da polaznicima pruži osnovne elemente informacione sigurnosti, faze modela upravljanja cyber rizikom i anatomiju cyber napada.

Teme	Ciljevi učenja
<ul style="list-style-type: none">• Koncepti bezbjednosti informacija• Osnovni koncepti upravljanja rizicima• Model upravljanja rizikom• Anatomija napada	<ul style="list-style-type: none">• Razumjeti koncepte bezbjednosti informacija• Objasniti program informacione bezbjednosti• Razumjeti koncepte sajber rizika• Razumjeti koncepte upravljanja sajber rizikom• Razumjeti i objasniti anatomiju sajber napada

Da bi se postigli navedeni ciljevi, modul je podijeljen na 6 odjeljaka + test:

- ✚ **Odjeljak 1:** Važnosti informacione sigurnosti i cyber sigurnosti za zaštitu i otpornost kritičnih infrastrukturnih sistema.
- ✚ **Odjeljak 2:** Cyber prijetnje i cyber rizici i opšti cyber trendovi.
- ✚ **Odjeljak 3:** Koncepti i ciljevi programa informacione sigurnosti, i komponente Mekamberove kocke, koja predstavlja model informacione sigurnosti.
- ✚ **Odjeljak 4:** Razlike između cyber kriminala i cyber prijetnje i analiza pet faza cyber napada.
- ✚ **Odjeljak 5:** Osnovne komponente i specifičnosti upravljanja cyber rizikom.
- ✚ **Odjeljak 6:** Zaključak modula sigurnost informacija i cyber sigurnosti.

Modul 4: Uvod u analizu i upravljanje rizikom

Ovaj modul služi kao uvod u analizu rizika i nastoji da polaznicima pruži osnovne elemente rizika (ranjivost na prijetnje i posljedice), kao i opći uvod u povezane elemente kao što su otpornost i osnovni koncepti procjene i upravljanja rizikom. Po završetku ovog modula, polaznik će imati opšte razumijevanje koncepata analize rizika i upravljanja rizikom.

Teme	Ciljevi učenja
<ul style="list-style-type: none"> • Definicija rizika <ul style="list-style-type: none"> ○ Nove i hibridne prijetnje ○ Sistemski rizici • Osnovni koncepti analize rizika <ul style="list-style-type: none"> ○ prijetnji ○ ranjivosti ○ posljedica ○ otpornosti • Osnove upravljanja rizikom 	<ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti elemente rizika • Razumjeti nove i hibridne prijetnje • Razumjeti koncept sistemskih rizika • Razumjeti koncepte analize rizika • Objasniti prijetnje • Objasniti ranjivosti • Objasniti vrste posljedica • Objasniti odnos između rizika, otpornosti, prijetnje, ranjivosti i posljedica • Obezbijediti osnove upravljanja rizikom

<ul style="list-style-type: none">• Osnove za procjenu bezbjednosnog rizika	<ul style="list-style-type: none">• Obezbijediti osnove procjene bezbjednosnog rizika
---	---

Da bi se postigli navedeni ciljevi, ovaj modul je podijeljen na 7 dijelova + test:

- ✚ **Odjeljak 1:** Važnosti analize rizika i procjene rizika za rad, bezbjednost i otpornost kritične infrastrukture i razlike između analize rizika, procjene rizika i upravljanja rizikom.
- ✚ **Odjeljak 2:** Definicija rizika i nove i hibridne prijetnje, sistemski rizici i izazovi povezani sa njihovom analizom.
- ✚ **Odjeljak 3:** Komponente rizika (opasnost, ranjivost, posljedice i otpornost).
- ✚ **Odjeljak 4:** Koncepti analize rizika.
- ✚ **Odjeljak 5:** Ciklus upravljanja rizikom.
- ✚ **Odjeljak 6:** Osnovna procjena bezbjednosnog rizika – teorijski i praktično
- ✚ **Odjeljak 7:** Zaključak modula Analiza rizika i upravljanje rizikom.

Tabelarni prikaz:

Modul	Časova/45min		
	Teorija	Praksa	Ukupno
Modul 1: Osnove kritične infrastrukture	2	2	4
Odjeljak 1: Važnosti razumijevanja infrastrukturnih sistema za poboljšanje zaštite i otpornosti kritične energetske infrastrukture.			
Odjeljak 2: Definicije kritične infrastrukture i primjeri taksonomija kritične infrastrukture.			
Odjeljak 3: Pregled poslovanja, zavisnosti i faktora rizika: <ul style="list-style-type: none"> • energetskeg sektora. • sektora komunikacija i informacionih tehnologija. • sektora transportnih sistema. • sektora sistema za vodu i otpadne vode. 			
Odjeljak 4: Koncept kritičnih funkcija.			
Odjeljak 5: Zaključak modula Osnove kritične infrastrukture.			
Modul 2: Zavisnosti kritične infrastrukture	1	1	2
Odjeljak 1: Važnost razmatranja infrastrukturnih zavisnosti u strategijama analize rizika.			
Odjeljak 2: Terminologija za razlikovanje zavisnosti i međuzavisnosti.			
Odjeljak 3: Definisiranje različitih dimenzija koje karakterišu i zavisnosti i međuzavisnosti.			
Odjeljak 4: Zaključak modula Zavisnosti kritične infrastrukture.			
Modul 3: Informaciona sigurnost i cyber sigurnost	2	2	4
Odjeljak 1: Važnosti informacione sigurnost i cyber sigurnosti za zaštitu i otpornost kritičnih infrastrukturnih sistema.			

Odjeljak 2: Cvber prijetnje i cyber rizici i opći cyber trendovi			
Odjeljak 3: Koncepti i ciljevi programa informacione sigurnosti, i komponente Mekamberove kocke, koja predstavlja model informacione sigurnosti			
Odjeljak 4: Razlike između cyber kriminala i cyber prijetnje i analiza pet faza cyber napada.			
Odjeljak 5: Osnovne komponente i specifičnosti upravljanja cyber rizikom.			
Odjeljak 6: Zaključak modula sigurnost informacija i cyber sigurnost			
Modul 4: Uvod u analizu i upravljanje rizikom	3	3	6
Odjeljak 1: Važnosti analize rizika i procjene rizika za rad, bezbjednost i otpornost kritične infrastrukture i razlike između analize rizika, procjene rizika i upravljanja rizikom.			
Odjeljak 2: Definicija rizika i nove i hibridne prijetnje, sistemski rizici i izazovi povezani sa njihovom analizom.			
Odjeljak 3: Komponente rizika (opasnost, ranjivost, posljedice i otpornost).			
Odjeljak 4: Koncepti analize rizika.			
Odjeljak 5: Ciklus upravljanja rizikom.			
Odjeljak 6: Osnovna procjena bezbjednosnog rizika – teorijski i praktično			
Odjeljak 7: Zaključak modula Analiza rizika i upravljanje rizikom.			
+ drugi oblici nastave			